

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»
Протокол № 4 від 30.06. 2020 р.

Внесено зміни на підставі
рішення
Вченої ради ДВНЗ

«Ужгородський національний
університет»

Протокол № 6 від 17.09. 2020 р.

Голова Вченої ради, ректор

Смоланка В. І.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Українська мова та література»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 «Філологія»
спеціалізацією 035.01 «Українська мова та література»
галузі знань 03 «Гуманітарні науки»
Кваліфікація: магістр філології за спеціалізацією
«українська мова та література»

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Барчан Валентина Володимирівна, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (керівник робочої групи).
2. Венжинович Наталія Федорівна, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
3. Сабадощ Іван Васильович, д. філол. н., професор, професор кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
4. Галас Алла Михайлівна, к. філол. н., доцент, доцент кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
5. Пискач Ольга Дмитрівна, к. філол. н., доцент, доцент кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
6. Балла Евеліна Юріївна, к. філол. н., доцент, доцент кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
7. Ігнатович Олександра Степанівна, к. філол. н., доцент кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освітня програма розроблена відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 року № 871.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 035 «Філологія»
спеціалізації 035.01 «Українська мова та література»

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» Філологічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: магістр Кваліфікація: магістр філології за спеціалізацією <i>українська мова та література</i>
Офіційна назва освітньої програми	«Українська мова та література»
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС. Термін навчання 1 рік і 4 місяці.
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України, сертифікат про акредитацію серія НД № 0791800 термін дії до 01.07.2023р.
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України – 7 рівень,* FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Наявність ОС «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст». Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Ужгородського національного університету»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До чергового перегляду відповідно до терміну дії сертифікату про акредитацію
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068
2 - Мета освітньої програми	
Основною метою сучасної освіти за спеціальністю 035 «Філологія» спеціалізацією 035.01 «Українська мова та література» є формування особистості конкурентоздатного фахівця, спроможного вирішувати складні професійні завдання в галузі філології.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна галузь (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	03 «Гуманітарні науки», 035 «Філологія», 035.01 «Українська мова та література».
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на здобуття студентами професійних компетентностей для успішного здійснення фахової діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Вища освіта в галузі філології за спеціалізацією <i>українська мова та література</i> , науковий редактор, документознавець
Особливості програми	Програма передбачає здобуття фундаментальних та

*Відповідно до рішення Вченої ради Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» від 17 вересня 2020 року (протокол № 6) введеного в дію наказом ректора від 22.09.2020 року № 9/01-04.

	професійно орієнтованих знань, умінь, навичок у здатності вирішувати складні професійні завдання в галузі філології та суміжних спеціальностей.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Основні сфери діяльності магістра філології – наукова, культурна та соціальна галузі: бібліотеки, видавництва, громадські установи (працівники, керівники структурних підрозділів), навчальні заклади та установи різного рівня (на посадах лаборантів, адміністративних працівників, керівників науково-дослідною темою та ін.), а також музейні, архівні, видавничі, інформаційні, мистецькі, наукові та інші заклади, державні установи, приватні фірми.
Подальше навчання	Можливість продовжити навчання на третьому (аспірантському) рівні.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід, навчання через документознавчу та науково-дослідну практику, практику з професійної комунікації.
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний, модульний, підсумковий контроль. Усні та письмові екзамени, заліки, диференційований залік з різних видів практики, публічний захист кваліфікаційної роботи.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 2) Здатність бути критичним і самокритичним. 3) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. 4) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 5) Здатність працювати в команді та автономно. 6) Здатність спілкуватися іноземною мовою. 7) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 8) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 9) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 10) Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 11) Здатність проведення досліджень на належному рівні. 12) Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. 2) Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. 3) Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. 4) Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. 5) Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. 6) Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. 7) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. 8) Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. 9) Здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної галузі: мовознавства, літературознавства, фольклористики, перекладознавства, прикладної лінгвістики, літературної критики тощо; володіння навичками управління інформацією.
<p>7 - Програмні результати навчання (ПРН)</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами. 3. Застосовувати сучасні методику і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі. 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці. 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства. 	

9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.
18. Цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Склад робочої групи освітньої програми, професорсько-викладацький склад, що залучений до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю, відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні приміщення, мультимедійне обладнання, комп'ютери для навчання, бібліотека, читальні зали, соціально-побутова інфраструктура, гуртожитки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу; – навчально-методичні комплекси дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт та дипломних робіт.

9 - Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність студентів здійснюється на основі двосторонніх договорів між Ужгородським національним університетом та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до Положення про академічну мобільність студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет» встановлено загальний порядок організації

	академічної мобільності студентів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе навчання іноземних громадян. Навчання іноземних студентів проводиться на загальних умовах або за індивідуальним графіком.

2.Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Теорія мовознавства	3	Екзамен
ОК 2.	Теорія літератури та методологія літературознавства	4	Екзамен
ОК 3.	Актуальні проблеми сучасної української літератури	4,5	Екзамен
ОК 4.	Документознавство	3,5	Залік
ОК 5.	Історія українського мовознавства	3	Екзамен
ОК 6.	Основи іміджелогії	3	Екзамен
ОК 7.	Документознавча практика (5 т.)	7,5	Залік
ОК 8.	Практика з професійної комунікації (4 т.)	6	Залік
ОК 9.	Науково-дослідна практика (4 т.)	6	Залік
ОК 10.	Виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи із захистом в ЕК	18	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		58,5	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1.	Українська література в контексті слов'янських літератур / Методологія інтерпретації тексту	4	Залік
ВБ 2.	Методологічні засади українського мовознавства / Основи порівняльно-зіставної лінгвістики	4	Залік
ВБ 3.	Основи моделювання комунікативного процесу/ Система комунікації	4,5	Залік

ВБ 4.	Лінгвістичні аспекти документознавства / Стилістика ділового мовлення та редагування службових документів	3	Залік
ВБ5.	Редагування і коректура наукового тексту /Літературне редагування / Лінгвістика рекламного тексту	4,5	Залік
ВБ6.	Теорія і практика літературної творчості / Літературна творчість як процес	4,5	Залік
<i>Вибірковий блок «Літературознавство»</i>			
ВБ 7.	Творча діяльність людини і міжнародна комунікація / Художнє мислення і моделювання	3	Залік
ВБ 8.	Суспільна преса і літературна періодика / Засоби масової комунікації	4	Залік
<i>Вибірковий блок «Мовознавство»</i>			
ВБ 9.	Найновіші процеси у сфері української лексики посттоталітарної доби / Проблеми української літературно-художньої антропоніміки	3	Залік
ВБ 10.	Практична пунктуація / Регулювання культури писемного мовлення в державних установах	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		31,5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр, обсяг, навантаження в кредитах	Послідовність вивчення компонентів освітньої програми
I семестр, 30 кредитів	ОК3, ОК1, ОК2, ОК4, ВБ4, ВБ5, ВБ7/ВБ9, ВБ3.
II семестр, 30 кредитів	ВБ8/ВБ10, ВБ1, ВБ2, ОК5, ОК6, ВБ6, ОК7.
III семестр, 30 кредитів	ОК8, ОК9, ОК10.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.01 «Українська мова та література» проводиться Екзаменаційною комісією із зазначеної спеціальності після виконання студентами у повному обсязі навчального плану.

Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому освітнього ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр філології за спеціалізацією «Українська мова та література».

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ВБ1	ВБ2	ВБ3	ВБ4	ВБ5	ВБ6	ВБ7	ВБ8	ВБ9	ВБ10
ЗК 1		+	+	+		+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2	+					+				+	+	+			+	+	+		+	
ЗК 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4		+	+			+		+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+
ЗК 5		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК 6																	+			
ЗК 7	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	
ЗК 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 9						+					+					+	+	+		
ЗК 10		+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+
ЗК 11	+	+	+		+			+	+	+	+		+			+			+	
ЗК 12		+	+	+		+		+	+	+	+		+	+		+	+	+		
ФК1	+				+							+							+	
ФК2		+	+					+	+	+	+		+			+	+	+		+
ФК3	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+
ФК4		+	+					+					+		+	+	+		+	+
ФК5	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ФК7		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК8		+	+			+		+			+		+		+	+	+	+		
ФК9	+	+	+			+	+	+	+	+	+		+			+	+	+		

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ВБ1	ВБ2	ВБ3	ВБ4	ВБ5	ВБ6	ВБ7	ВБ8	ВБ9	ВБ10
ПРН 1		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ПРН 2		+	+			+		+	+	+	+		+			+	+	+		
ПРН 3				+			+		+	+	+			+	+	+	+		+	+
ПРН 4		+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 5		+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		
ПРН 6						+		+		+	+		+		+	+	+	+		
ПРН 7	+				+					+		+							+	
ПРН 8		+	+			+		+	+	+	+		+			+	+	+		
ПРН 9	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+			+	+			
ПРН 10									+	+	+					+	+	+		
ПРН 11		+	+						+	+	+					+	+	+		+
ПРН 12		+	+			+		+	+	+	+		+			+	+	+		
ПРН 13	+	+	+		+	+		+	+	+	+		+			+	+		+	+
ПРН 14				+			+			+				+		+	+			
ПРН 15	+	+	+						+	+	+					+	+	+		
ПРН 16	+				+	+		+	+	+	+		+			+	+	+	+	+
ПРН 17						+		+	+	+	+	+	+			+	+	+		+
ПРН18		+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+			+	+		